

שור שנגח ד' וה' פרק רביעי בבא קמא

מ.

עין משפט
נר מצוה

(א) [נקמן מא:] (ג) ועל מ:
מסת ב: א לקמן קב:
ערכין כ"ג, ד) וגי' הערוך
אסתמידי פי' חלמי מואת
השאלה נגון אסתמיס אי
הוא צלשו יון חולה,
(ה) ס"א מעליה, ו) וד"ה
זה, א) וד"ה ורבי,
(ז) ודמסת ולא ח"י חמס
פל"ג, ט) וע"י מוס' ב"ב
נ: ד"ה ורנני ונכסהדקין
פו. ד"ה דבר,

תורה אור השלם

1. אם בפר ידשת עליו
והתן פדין נפשו קבל
אשר ידשת עליו:
שמות כא ל

הגהות הב"ח

(א) רש"י חייב וכו'
דכ"ח דלכפריה:
(ב) ד"ה פעלים כי מהא
קבל עליה:

גליון הש"ס

נב' והתן פדיון נפשו. ע"י
ערכין דף כ ע"א תר"ה
והתן פדין נפשו קבל
דמו: שם דפי נזק. ע"י
ירושלמי ספ"ה דשעויות:
שם דפי מוק. ע"י לקמן
דף פד ע"א מוס' ד"ה
אלא: שם משבח ליה
בא. ענין זה נכרות דף
לח ע"א ועי': תוס' ד"ה
כופר שלם בו אבל לענין
התשלום. ע"י ב"ב דף ט
ע"ב מוס' ד"ה ורנני:
ד"ה ולישא בו' רבין
דאייר. ע"י לעיל דף לט
ע"א מוס' ד"ה אין. ולקמן
דף מה ע"ב מוס' ד"ה לא:

רבינו חננאל

שבקן דאסתמידי בקמיאתא.
פירוש חליתי מואת
השאלה, כגון אסתמידי אני,
שהוא לשון יוון חולה.
יש שהן יוון היונים
לדעוים והנה אבין חולה
אסתמי, ויש לדעוים
ארוסטרסו.

אי לר"י. כלומר אי כר"י סבירא ליה דלמך לקמן [מה:] תס לא סגי ליה
בשמירה פחותה כגון דענד ליה שמירה פחותה: **אי לר"א** בן
יעקב. דלמך תס סגי ליה בשמירה פחותה כגון דלא ענד ליה
שמירה כלל. ואיטרין לר' יעקב לאשמועינן דמעמידין אפטרופוס
לתם ולהכי תנא ח"נ ולא תנא רבי
יעקב מחייב סתמא דלא תימא
במועד קמיידי וכולה נוקא קאמר
אלא בתם אפילו פלגא נוקא נמי לא
דאין מעמידין: **א"ל חדא דאוס זיה**
תרי טעמא. הואיל וס"ל לרנא דלא
פליגי ר' יעקב ור"י צלוהו סבירא
ליה הכי ולהכי אוקמה רנא במועד
ובשמירה פחותה דתשמע מינה דלית
ליה לר' יעקב כרבי יהודה דסגי
ליה לנא מועדות בשמירה פחותה וד'
תמות במקומה עומדת ולדדיה לא
סגי ליה בשמירה פחותה ומשמע נמי
דמעמידין אפטרופוס לתם לגבות
מגופו: **רשום משנה אינא בנייהו.**
בין רבי יעקב לר"י: **הכי הוא**
בחוקטו. שהועד צבית אפטרופוס
ומשלמים בעלים י"ש החצי מגופו
וחצי מעליה ככל תמיס שהועדו:
משלמין מן העלייה. נוק: **ואין**
משלמין כופר. היכא דהמית את
האדם: **בדניוק שיימין.** בגופו של
מת ובהכי מכפר מויק: **נאמרה**
שיסה למעלה. לענין דמי ולדות
כאשר ישית עליו בעל האשה [שמות כא]:
ונאמרה שיסה למטה. במועד שהמית
אם כופר יושע עליו [שם]: **כילוי משלמין**
כופר. דבשלמא נוקין האי פלגא
משלם והאי פלגא משלם דלאהויקא
דניוק קפיד רחמנא והאי מטי ליה
נוק שלם אלל כופר כפרה דמויק
הוא ותרווייהו כפרה ענו וצמאי כופר
לא מייספר: **ממשכנין אוסו.** גזר
הקדש דכיון דלאו לכפרה אתי משהי
ליה: **חייב חטאות אין ממשכנין**
אוסו. דכיון (א) לכפריה חטאיה קצעי
לה לא משהי ליה: **אסתגר בקמייתא.**
הוסגרי ונאלמתי בראשונה: **ונמלא**
מועד. והיזק צבית שואל: **בעלים**
משלמין ח"נ ושואל ח"י נוק. דנטיירותא
דחם מיהא (ב) נוקצל עליה ובעלים
הואיל ולא הודיעוהו משלמין החצי:
הועד צבית שואל. שהיזק בתוך ימי
שאינתו ג' פעמים: והחזירו לבעלים.
ואח"כ היזק בעלים משלמין חצי נוק.
לקמן [ע"ב] מפרש טעמא דקסבר רשות
משנה ופרכינן רישא לסיפא: **אריא**
לא שאילי. נטיירותא דאריא לא קבילת
עלי דאי תס הוה לא הוה נגח: **שהכי**
בו שהוא נגחן. אלל לא ידע שנגח ג'
נגיחות הלך נטיירותא [דחם] נגח קביל
עליה והוה ל' לנעורי: **מגופו.** ולא (א) משלי:
הוה

שור ש"ל ב' שותפין. בשני שורים של שנים לא מצי למיבעי
דלר"י בן צתירא דלמך (סנהדרין דף עמ.) צהכוהו עשרה בני
אדם צוה אחר זה האחרון חייב ה"ג האחרון חייב ואי צבת אחת
כולן פטורין ממיתה דכמיתת בעלים כך מיתת השור וכיון דפטורין
ממיתה פטורין מכופר למ"ד לקמן אין
השור צסקילה אין הצעלים משלמין
כופר: **בופר אחד אמר רחמנא**
ורא ב'. ואע"ג דלגבי חטאת אמר
צפ' המלניע (שבת דף צג: וסס') גבי
המוזיא ככר לרה"ר והוזיאו שנים
חייבין ומסתמא כל חד וחד חייב
חטאת התם כיון דכל חד מייחייב
אזדונו כרת מייחייב נמי אשגמו
חטאת ועוד חטאת דלגביה אין
להקפיד אי מציבין שמי חטאות אלל
כופר דלחצירו למה ירווח זה צמא
שהשור לשנים: **בופר שלם אמר**
רחמנא ורא חצי בופר. דוקא לענין
כופר דכפרה היא דמסתמא כפרה
שלימה צריכא *אלל לענין התשלומין
אמר לקמן במרכזה (דף עא: ה')
צקר ואפילו ה' חלאי צקר ושה אפילו
מקלת שה דפ' אותו ואת בנו (חולין
דף עט: ודמו [אפילו] מקלת דמו
דכיסוי הדם (שם דף פח.) וחלי מתנות
דהזווע (שם דף קג.) וצבור ואפילו
מקלת צבור דריש צבורות (דף ג. וסס')
לא שייך לאתויי הכא וההיא (י' דחומש
ולא חצי חומש דפ' יש צבור (שם
דף מח:)) שייך טפי והא דמשלם תס
חצי כופר לר' יוסי הגלילי היינו כופר
שלם דידיה וכן המית מי שחציו ענד
וחציו בן חורין דהשולט (גיטין דף מב:)
דמשלם חצי כופר לירשים היינו כופר
שלם דידיה (י'): **חייבי בופר מאי.**
צירשי הניוק לעמו מצעיל ליה אם
יכולין למשכנו: **ורא מאי ליה אי**
תם הוה משתלם מגופו. הך פרכא
לית ליה לר"י דלמך לך תמות במקומה
עומדת וכן ההיא פירכא דהוה
מערקנא ליה לאגמא אלל ההיא פירכא
דמודינא ומפטרי אחיא חף אליצא
דר"י *דכיון דלייעד לאו קנסא הוא:
לאו תורא בעית לשלמי. ול"ת
אי הוה תס לא הוה משתלם
אלא כמו שהשור שוה והשתא משלם
כל חצי נוק מהעליה ח"פ שאין
השור שוה כל כך וי"ל דהשתא נמי
לא משלם אלל בשווי של שור:
אי

בא א מיי פי' מהלכות
מקי ממון הלכה ד:
בב ב מיי שם פי' הל"י:
ל ג מיי שם והלכה ד:
לא ד מיי שם הלכה ה:
לב ה מיי פי"ג מהלכות
ערכין הלכה ד:
לד ו מיי פי"ד מהלכות
מעשה הקדשות הלכה
ז:
לה ז מיי פי' מהלכות
מקי ממון הלכה ד:
לא ח ט י מיי שם פי"ד
הלכה ח ט וע"ש
בהשגות ובמ"מ:

מוסף רש"י

מאן תנא כופרא כפרא.
לכפר על זה שהרג שורו
את האדם (מכות ב.).
דרבנן סברי כופרא
ממונא. שהיזק גופו של
זה ומחייב לירשו דמי
הכרוג (שם). סבר כופרא
כפרה. לכפר על עלמו
שהיזק מיתה בדי שמים,
לפיכך יתן דמי עלמו (שם).
בדניוק שיימין. הכי
הוא ליה כפרה כי יחייב
דמי נזק. ולקמי מפרש
טעמיה (שם). מ"ט
דרבנן. דלילו ר' ישמעאל
מתכפר טעמיה, כיון
דכופרא כפרה דמי עלמו
כיה למינח (שם). נאמרה
שיתה למטה. כטופר אלס
כופר יושע עליו (שם).
ונאמרה שיתה למעלה.
בניוק חשה הרה, כאשר
ישית עליו בעל האשה
(שם). מה להלך בדניוק.
שמשלם דמי ולדות שמוקין
(שם). והתן פדיון נפשו
כתיב. דנותן את הכופר
(שם). ורבנן. אמרי לך, אין
דחצי פדיון נפשו הוא,
דכופרא כפרה, מיהו
דניוק שיימין, ובהי הוא
למיק פדיון נפשו (שם).
ממשכנין אותו. גזר
כנס לנתיבין וטול בעל
כדמו (שבת כג.).

דלמא כיון דלחבריה הוא דבעי מיתבא ליה ממונא הוא ולא לגבוה הוא ולא
חמיר עליה יובעי משכוניה אי נמי כיון דהוא לא חטא וממוניה הוא דאויק לא
חמיר מילתא עילויה ובעי משכוניה א"ל שבקן (א) אסתגר בקמייתא: ת"ר *שאלו
בחזקת תם ונמצא מועד בעלים משלמין חצי נוק ושואל משלם חצי נוק הועד
בבית שואל והחזירו לבעלים בעלים משלמין חצי נוק ושואל פטור מכלום אמר
מר שאלו בחזקת תם ונמצא מועד בעלים משלמין חצי נוק ושואל חצי נוק
ואמאי לימא ליה תורא שאילי אריא לא שאילי אמר רב הכא במאי עסקינן *שהכיר בו שהוא נגחן ונימא ליה תם
שאיילי מועד לא שאילי משום דא"ל *סוף סוף אי תם הוה פלגא נוקא בעית שלומי השתא נמי זיל שלים פלגא
נוקא ונימא ליה אי תם הוה משתלם מגופו משום דא"ל *סוף סוף את לאו תורא בעית שלומי לדידי ונימא ליה
אם

א"י תם הוה מודינא ומפטריןא. הך פירכא לימא למ"ד מודה זקנס ואח"כ זאו עדים חייב וכי קאמר אפילו למ"ד פלגא נוקא ממונא ה"ה דהו"מ למפוך אפילו למ"ד פלגא נוקא קנסא ולמ"ד מודה זקנס ואח"כ זאו עדים חייב לימא ליה אי תס הוה מעריקנא ליה לאגמא אלף חדא מנייהו נקט וא"ת והאיך יכול לטעון אי תס הוה מודינא אי תס הוה מעריקנא ליה הא קמן שלף הודה ולא זכריא אע"פ שהיה סבור שהיה תס וי"ל דמיד אחר נגיחה הוגד לו שהוא מועד וא"ת לישינו כגון שיט עדים שלף הוגד לו משעת נגיחה עד שינא לז"ד ואפ"ה לא הודה ולא זכריא הא לא שכיח ועדיפא מנייה קמטני דקדס ז"ד ותפסוה:

הוה מעריקנא ליה לאגמא. מימה מה טענה היא זו א"כ היה עושה שלף כדון וזשלמא לרבי ישמעאל דלמר (ט) ז"ת יניחו ינחא קלת דליכא למימר דהוה אלגנא ליה התם או מזנינא ליה ולא הוה אלף כמזיק שעזדו של זכירו ופטור אבל לר"ע דלמר שותפין יניחו אי הוה מעריק היה גזול לו שורו לניקט ועוד דז"ד ינדוהו אס לא ישלם אס יש לו וי"ל שרונה לומר מתוך דברים אלו שהייתי עושה היה נזק מתפטר עמי בזכר מועט והיה מוחל לי וגמלא שהפסדתי כל היתרון:

רבינו הגנאל
משום דא"ל כי היכא דמשתעבדנא לדירך הכי נמי משתעבדנא להאיך מדריב נתן הניא רבי נתן אומר מניין לנושה בחבירו וכו'. פסק רבינו חננאל זצ"ל בשפתותי הדלכה כריג שמוציאים מזה ונותנים לזה ובלבד שירוע האמת שחייב לו עינין למחול ללוה שלו ולהפסיד למלוה שלו כדי האמת שחייב לו עינין שלא יגבה ממנו. תניא ר' חננאל אומ' מניין לנושה בחבירו וכו', וקמ"ל לן כ"ר והני מילי בוליאא חששא כלל דילמ' פרע ליה בעל חוב דליה, אבל היכא דאיכא למיחש חיישי' ולא ספקי. אצטריגו פי' אחר שלף פירשונו למעלה מרשב שחוקקין לפני המלכים שמביאין בהמות מלומדין למלחמה כגון אריות ונמרים ותרשים ושורשים ומשמים זה על זה להלחם אלו עם אלו וכולם עם אדם ואדם עם כולם. שור לגבי המוב', והילכת' כותי' והתני' כותי' הא דתני' ר' (ישמעל) [שמעון] אומ' רובע אינו משלם, אוקמי אביי ברבכא ולא קטלה כגון שהיה רובעה וכו' כורה וכו' דאלתא דעלמא יצר והקפה יצרה, אחרו בה סהדי וקיבלה התורה, ואישתכח דמטיקרא בעל כורה היא וכאילו הוא קטלה, וכי האי גונא אמר אביי אינו משלם כופר. אבל רבעה וקטלה אע"ג דלא מתכוין להזיק משלם הכופר כמה דמשלם רגל שדרסה על חנוק בחצר הניקט והרגו כדאמר בסוף פרק כיצד הוגל, והתם עיקר (והכי אימרא) [והכא מימרא], וקימאי לן כדלקא במקרי עיקורה, ותו דאמי לקמן מוגדו שלא בכונה משלם כופר, ולא חיישי' להא דרבא, דאיכא למימר רבא טעמא דר' שמעון קא מפרש וליה לא סביר' ליה, מהו דתימא כמאן דקטלה דמי קמ"ל. פ"ה ז"ל ששור קפץ עליה ואלכשה יצר.

הוה מודינא ומפטריןא. דפלגא נוקא קנסא ומודה זקנס פטור: רישא אין רשות משנה. זתיזתא מיימי ליה אמאי קתני רישא כשהועד צבית זעלים והזיק צבית שאל חייב זאומה נגיחה נוק שלס: פכרל. קשיא אהדדי ומי ששנה זו לא שנה זו: לאו כל כמינך כו'. לא שלך היה ולא זכריא זשמירתו: רישא נמי רשות משנה. כלומר חד תנא הוא ולתנא דרישא ס"ל נמי הך דסיפא דרשות משנה ורישא משום הכי הרי הוא בזחוקמו שאין כאן שינוי רשות שלם מקום שהולך שם זעליו עליו: מהו לגבי מוצת. שגזי נוגח זרלון והמית אדם פשיטא לן דפסול זללקמן: מן הנהמה. ממקצת זעהמות ולא כולן: להוליא רובע ונרצע. ע"פ עד אחד או ע"פ זעהלים שלף נסקל דפסול לגבי מוצת: אס הנעצה. שעשאו ע"ז והשתחווה לו: המוקצה. שייחדו להקריז לע"ז: הנוגח. שהמית את האדם ע"פ עד אחד או ע"פ זעלים ונפטרו מן הסקילה: אס נאמר רובע למא נאמר נוגח. הרי שניהן שוין זעצירה לענין סקילה זמקום עדים: רובע עשה זו אונס זרלון. דנרצע אנוס הוא ונסקל זכתיב ואת זעהמה תהרוגו: נוגח לא עשה זו אונס זרלון. זכתיב כי יגח ולא שגיחוהו: רובע אינו משלם כופר. לקמן מפרש: לאו לקריבן. דלענין קריבן מיידי: לא לקטלא. ולהכי קאמר נוגח לא עשה זו אונס זרלון לענין סקילה זמקום עדים הלכך אי לא מעטיה קרא לענין קריבן לא נפקא לן מרובע אפילו כי עבד זרלון דלפסול דהא קל הוא מרובע לענין קטלא: לא עשה. משמע לא עשה זו הכמוז אונס זרלון ומהיכא נפקא ליה דפשיטא ליה:

אמר מודינא ומפטריןא ואפילו למ"ד פלגא נוקא ממונא נימא ליה אי תם הוה מעריקנא ליה לאגמא אלא הכא במאי עסקינן כגון דאקדים בי דינא ותפסיה אי הכי בעלים אמאי משלמים חצי נוק נימא ליה אתפסתיה לתוראי בידא מאן דלא מצינא לאשתעווי דינא בהדיה משום דא"ל אי אהדרתיה ניהלך לאו מינך הוה שקלי ליה ונימא ליה אי אהדרתיה ניהליה הוה מעריקנא ליה לאגמא משום דא"ל סוף סוף לאו מעלייה הוה משתלמי הניחא היכא דאית ליה נכסי היכא דלית ליה נכסי מאי איכא למימר משום דא"ל כי היכא דמשתעבדנא לדירך הכי נמי משתעבדנא להאיך מדר' נתן דתניא ר' רבי נתן אומר מניין לנושה בחבירו מנה וחבירו בחבירו מנין שמוציאין מזה ונותנים לזה ת"ל יונתן לאשר אשם לו הועד בבית שואל והחזירו לבעלים בעלים משלמין חצי נוק ושואל פטור מכלום סיפא רשות משנה רישא רשות אינה משנה א"ר יוחנן תברא מי ששנה זו לא שנה זו רבה אמר מודינא רשות אינה משנה סיפא נמי רשות אינה משנה וסיפא היינו טעמא משום דא"ל לאו כל כמינך דמייעדת ליה לתוראי רב פפא אמר מדסיפא רשות משנה רישא נמי רשות משנה ורישא היינו טעמא משום דכל מקום שהולך שם בעליו עליו: שור האצטדין אינו חייב מיתה [וכו'] איבעיא להו מהו לגבי מוצת רב אמר כשר ושמואל אמר פסול רב אמר כשר אנוס הוא ושמואל אמר פסול הרי נעבד בו עבירה מיתביי מן הבהמה (ז) להוציא את הרובע ואת הנרבע מן הבקר ולהוציא את המוקצה ומן הצאן ולהוציא את הנאמר נאמר נוגח ואם נאמר נוגח למה נאמר רובע מפני שיש ברובע שאין בנוגח ויש בנוגח שאין ברובע רובע עשה בו אונס כרצון נוגח לא עשה בו אונס כרצון נוגח משלם כופר רובע אינו משלם את הכופר לפיכך הוצרך לומר רובע והוצרך לומר נוגח קתני מיתה רובע עשה בו אונס כרצון נוגח לא עשה בו אונס כרצון למאי הלכתא לאו לקריבן לא לקטלא הכי נמי מסתברא דאי אמרת לקריבן נוגח לא עשה בו אונס כרצון לאו אונס דידיה כתיב ולא רצון דידיה כתיב אלא לאו לקטלא: אמר מר נוגח משלם את הכופר רובע אינו משלם את הכופר ה"ד אילימא דרבעה וקטלה מה לי קטלה ברבעה ולא קטלה האי קטלה כופר משום דלא קטלה הוא אמר אביי לעולם דרבעה ולא קטלה דאתויה לבי דינא וקטלוהו מהו דתימא כמאן

למה נאמר נעבד בה עבירה מיתביי מן הבהמה (ז) להוציא את הרובע ואת הנרבע מן הבקר ולהוציא את המוקצה ומן הצאן ולהוציא את הנאמר נאמר נוגח ואם נאמר נוגח למה נאמר רובע מפני שיש ברובע שאין בנוגח ויש בנוגח שאין ברובע רובע עשה בו אונס כרצון נוגח לא עשה בו אונס כרצון נוגח משלם כופר רובע אינו משלם את הכופר לפיכך הוצרך לומר רובע והוצרך לומר נוגח קתני מיתה רובע עשה בו אונס כרצון נוגח לא עשה בו אונס כרצון למאי הלכתא לאו לקריבן לא לקטלא הכי נמי מסתברא דאי אמרת לקריבן נוגח לא עשה בו אונס כרצון לאו אונס דידיה כתיב ולא רצון דידיה כתיב אלא לאו לקטלא: אמר מר נוגח משלם את הכופר רובע אינו משלם את הכופר ה"ד אילימא דרבעה וקטלה מה לי קטלה ברבעה ולא קטלה האי קטלה כופר משום דלא קטלה הוא אמר אביי לעולם דרבעה ולא קטלה דאתויה לבי דינא וקטלוהו מהו דתימא כמאן

למה נאמר נעבד בה עבירה מיתביי מן הבהמה (ז) להוציא את הרובע ואת הנרבע מן הבקר ולהוציא את המוקצה ומן הצאן ולהוציא את הנאמר נאמר נוגח ואם נאמר נוגח למה נאמר רובע מפני שיש ברובע שאין בנוגח ויש בנוגח שאין ברובע רובע עשה בו אונס כרצון נוגח לא עשה בו אונס כרצון נוגח משלם כופר רובע אינו משלם את הכופר לפיכך הוצרך לומר רובע והוצרך לומר נוגח קתני מיתה רובע עשה בו אונס כרצון נוגח לא עשה בו אונס כרצון למאי הלכתא לאו לקריבן לא לקטלא הכי נמי מסתברא דאי אמרת לקריבן נוגח לא עשה בו אונס כרצון לאו אונס דידיה כתיב ולא רצון דידיה כתיב אלא לאו לקטלא: אמר מר נוגח משלם את הכופר רובע אינו משלם את הכופר ה"ד אילימא דרבעה וקטלה מה לי קטלה ברבעה ולא קטלה האי קטלה כופר משום דלא קטלה הוא אמר אביי לעולם דרבעה ולא קטלה דאתויה לבי דינא וקטלוהו מהו דתימא כמאן

(א) [לעיל טו. וש"נ],
(ב) פסחים לא. גיטין לו.
(ג) פסחים יט. פד. נקדושי
(ד) [לעיל לו.],
(ה) זכרות מא. תמורה כח.
(ו) נדה מא. זבחים פה.
(ז) [ויקרא כ, ו] שמות
(ח) [ז' ויב, ו] [לעיל
ג.],

תורה אור השלם

1. והתירו את חטאתם אשר עשו והשיב את אשמו בראשו והמיטו ידיו עליו ונתן לאשר אשם לו: במדבר ה' ז
2. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם פי יקריב מבם קרבן לך מן הפרקה מן הדבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנם: ויקרא א ב

גליון הש"ס

נב' רבה אפר מודינא רשות. כעין זה זעציונן דף טו ע"ז [גימט דף קג ע"א זכוס דף קג ע"ב]: תוס' ד"ה ויש בו ולא שייך למימר. עיין זכוס ד ע"ב מוס' ד"ה שקולס:

מוסף רש"י

פלגא נוקא ממונא. דין הוא ששלמנו ולינו קנס, ונפקא מינה דלי מודה מקמי דלמו סהדי לא מייפטר (דע"ל טו.) ומשלם על פי עצמו (כתובות אה.) כפרק ארבעה אבות [לעיל טו.] פליגי זב, דקסבר סתם שוריים נגמלים הם ומדינא טלוהו זבי לשלמי דהוה ליה למיטריה, והמנא הוא דקס עליה (סנהדרין ג.) ת"ל ונתן לאשר אשם לו. ולא כבז לאשר הלוהו, אלא לאשר האשם שלו, ואשם הוא קרן זלמתינן זבגולא (ק"י) לני שהקנו שלו (כתובות יט. וכו"ו פסחים א.) לאשם הקנו שלו, ולא כתיב לאשר עשה בו (כתובות פב.) מן הבהמה. אלס כי יקריב מוס מן הנהמה, ולא כל זמה (נדה טא) תורה קרא מן הצאן. קרא כתיב ויקרא וס מן האלף קריבו מן הסבסב או מן העיט וכו', והרש"י מן האלף ולא כל האלף, וכן טלוהו (בבביות טא.) להוציא את הנעבד. שעשאוהו עבודת סוכים (שם) המוקצה. שהוקצה והפסד לעבודת סוכים (שם) הנוגח. את האדם ומת שהמית את האדם, והאי רובע ונרצע ונוגח דקמני, כגון על פי עד אחד או על פי זעהלים, דמהו זקנס פטור, הלכך להדיעו שרי ולגזוהו אסור, אבל על פי שני עדים זסקילה הוא ולהדיעו נמי אסור (נדה טא.)